

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/71/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3022200340
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Matulník
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:3022200340.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD., LL.M. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: L. R., narodený XX. Q. XXXX, bytom O. E. XX, O. K., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina, so sídlom J. M. Hurbanu 16, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ZA/2022/11611/3 - KOC zo dňa 30. augusta 2022, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Správneho súdu v Banskej Bystrici, č. k. TN-25Sa/11/2022-79 zo dňa 5. februára 2024, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici, č. k. TN-25Sa/11/2022-79 zo dňa 5. februára 2024 z r u š u j e a v e c v r a c i a Správnemu súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

I. Rozhodnutie správneho súdu a priebeh administratívneho konania

1. Správny súd v Banskej Bystrici (ďalej len „správny súd“) kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom z 5. februára 2024, č. k. TN-25Sa/11/2022-79 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zrušil pre jeho nepreskúmateľnosť podľa § 191 ods. 1 písm. d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) rozhodnutie žalovaného č. ZA/2022/11611/3 - KOC zo dňa 30. augusta 2022 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“), ktorým žalovaný (ďalej taktiež „druhostupňový správny orgán“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) č. PB1/OPPNKŤZPAPČ/SOC/2022/38036-3 zo dňa 7. júla 2022 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) vo veci žiadosti žalobcu o vyhotovenie parkovacieho preukazu.

2. Prvostupňovým rozhodnutím prvostupňový správny orgán podľa § 17 ods. 1 písm. a) v spojení s prílohou č. 18 zákona číslo 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“) nevyhovelo žiadosti žalobcu o vyhotovenie parkovacieho preukazu. Prvostupňový správny orgán svoje rozhodnutie v podstatnom odôvodnil tým, že (i) dňa 30. júna 2022 bol vypracovaný lekársky posudok č.: PB1/OPPNKŤZPAPČ/SOC/2022/38036 č. z. 2022/142731 (ďalej len „posudok z 30. júna 2022“), z ktorého vyplýva, že u žalobcu bola stanovená miera funkčnej poruchy 50 % podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z. z. a v rámci diagnostického funkčného hodnotenia mu bola stanovená diagnóza chronický LIS spondylodiskogénnej etiológie s ťažkou poruchou statodynamiky LS odseku chrbtice a porucha chrbtice, ostatné postihnutia chrbtice s ťažkým stupňom poruchy funkcie podľa prílohy č. 3, časť: XII.A. bod: 1. písmeno c) k zákonu č. 447/2008 Z. z.; (ii) posudkový lekár v posudku z 30. júna 2022 ďalej uviedol, že žalobca je orientovaný, nie je odkázaný na sprievodcu; (iii) posudkový lekár ďalej dôvodil, že podľa prílohy č. 18 k zákonu č. 447/2008 Z. z. nemá žalobca diagnostikované zdravotné postihnutie na účely parkovacieho preukazu;

(iv) prvostupňový správny orgán ďalej uviedol, že žalobca má síce diagnostikované ťažké zdravotné postihnutie v oblasti pohybového a podporného aparátu (poruchy chrbtice s poruchou statodynamiky v oblasti lumbosakrálneho odseku chrbtice), nemá však diagnostikované zdravotné postihnutie na účely parkovacieho preukazu; (v) dôvodil, že ochorenie chrbtice je bez odporúčania chirurgického riešenia a nie je sprevádzané ťažkými parézami končatín.

3. Prvostupňové rozhodnutie napadol žalobca odvolaním, o ktorom žalovaný rozhodol preskúmaným rozhodnutím tak, ako je uvedené v bode 1 vyššie. Žalovaný preskúmané rozhodnutie v podstatnom odôvodnil tým, že (i) poukázal na lekárske posudok č. ZA/2022/11612/2 zo dňa 23. augusta 2022 (ďalej len „posudok z 23. augusta 2022“) vypracovaný v zmysle § 11 zákona č. 447/2008 Z. z.; (ii) posudkový lekár v posudku z 23. augusta 2022 po opätovnom prehodnotení zdravotného stavu v odvolacom konaní na základe aktuálneho lekárskeho nálezu, ako aj ďalších odborných medicínskych nálezov nachádzajúcich sa v spisovej dokumentácii prvostupňového správneho orgánu, ako aj k odvolaniu žalobcu doložených lekárske nálezov konštatoval, že u žalobcu ide z medicínskeho hľadiska o poruchy chrbtice - chronický LIS, rad syndróm L5 S1 obojstranne, s ťažkou poruchou statodynamiky; (iii) posudkový lekár ďalej uviedol, že sú súčasne dokumentované bolesti hlavy - migrenózneho pôvodu, avšak toto uvedené ochorenie nie je z posudkového hľadiska významné, nedosahuje mieru funkčnej poruchy ťažkého zdravotného postihnutia; (iv) posudkový lekár uviedol, že v objektívnom náleze žalobcu sú reflexy na dolných končatinách symetrické, s oslabením dorsi a anteflexie palcov vľavo. Pričom však poruchy zvieracov sú neprítomné, aktuálne algeziologické vyšetrenie taktiež popisuje stolicu bez ťažkostí; (v) uviedol, že mobilita žalobcu je sťažená, chôdza s oporou, bez závažnejších porúch v oblasti orientácie a komunikácie. V závere posudku z 23. augusta 2022 posudkový lekár konštatoval, že žalobca je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá nie je podľa § 14 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z. odkázaná na parkovací preukaz, nakoľko fyzická osoba nemá také zdravotné postihnutia, ktoré sú uvedené v prílohe č. 18 zákona č. 447/2008 Z. z. Vychádzajúc zo záverov posudkového lekára v posudku z 23. augusta 2022 žalovaný uzavrel, že žalobca na základe opätovného posúdenia zdravotného stavu sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, avšak nemá dokumentované zdravotné postihnutie na účely parkovacieho preukazu, preto nespĺňa legislatívne kritériá pre vyhotovenie parkovacieho preukazu.

4. Žalobca napadol preskúmané rozhodnutie správnu žalobou, o ktorej správny súd rozhodol napadnutým rozsudkom tak, ako je uvedené v bode 1 vyššie.

5. Správny súd zrušil preskúmané rozhodnutie pre jeho nepreskúmateľnosť podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP, pričom napadnutý rozsudok v podstatnom odôvodnil tým, že (i) poukázal na skutočnosť, že žalobca sa v správnej žalobe, okrem iného, odvolal na lekárske vyšetrenie M.. Q. Y. zo dňa 25. októbra 2022 (Pozn. ktoré však nebolo predložené v administratívnom konaní), z ktorého podľa žalobcu vyplýva zrejma nemožnosť samoobsluhy a zároveň, že žalobca v správnej žalobe požiadal o osobnú účasť pri posudzovaní zdravotného stavu; (ii) správny súd ustálil, že v prejednávanej veci nie je sporné, že žalobca je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50 % v nadväznosti na prílohu č. 3, časti XII.A.1. c) zákona č. 447/2008 Z. z.; (iii) správny súd potom dôvodil, že „ ... niektoré z priložených lekárske správ boli vyhodnotené v rámci prvostupňového konania, respektíve odvolacieho konania a orgán verejnej správy prvého stupňa, respektíve žalovaný sa nimi zaoberal v rámci posudzovania zdravotného stavu žalobcu. Lekárske správy predložené žalobcom k správnej žalobe, ktoré boli vydané potom, ako žalovaný vykonal hodnotenie zdravotného stavu žalobcu, nemohol žalovaný objektívne zobrať v rámci odvolacieho konania do úvahy, nakoľko tieto, hoci existovali neboli zo strany žalobcu žalovanému predložené. Zároveň je však potrebné uviesť, že predmetné lekárske správy by mohli byť podstatné z pohľadu zistenia skutkového stavu vo veci iba v prípade, ak by objasňovali skutkový stav v čase rozhodovania žalovaného. Vzhľadom na uvedené je potrebné prisvedčiť žalovanému, že neurologické vyšetrenie vykonané dňa 25.10.2022 žalobca absolvoval po právoplatnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného, preto výsledky tohto vyšetrenia nemohli byť objektívne zohľadnené v lekárskom posudku zo dňa 23.08.2022.“; (iv) následne však správny súd uviedol, že „Naopak v prípade lekárskej správy z FRO ambulancie zo dňa 24.06.2022 vystavenej M.. T. C., ktorá bola predložená žalobcom ako príloha k správnej žalobe správny súd uvádza, že uvedená lekárska správa, hoci nebola súčasťou administratívneho spisu, teda nebola predmetom posudzovania zo strany správnych orgánov, je pre náležité zistenie skutkového stavu veci podstatná, nakoľko závery v nej uvedené sú v rozpore so závermi v Lekárskom posudku zo dňa 23.08.2022 a zároveň uvedená lekárska správa zohľadňuje skutkový stav v čase rozhodovania žalovaného a posudzovania zdravotného stavu žalobcu zo strany posudkovej lekárky žalovaného. Z tejto lekárskej správy vyplýva, že u žalobcu dochádza k neurogénne podmienenému úniku stolice pri denervácii n. pudendus, na ktorý bolo poukázané zo strany žalobcu v žiadosti o vyhotovenie

parkovacieho preukazu zo dňa 06.06.2022. Tento záver vyplýva aj z neurologického vyšetrenia M.. Q. Y. zo dňa 05.04.2022. Správny súd zároveň uvádza, že aj samotný Lekársky posudok zo dňa 23.08.2022 je vnútorne rozporný, nakoľko v rámci objektívneho nálezu sa v ňom najskôr uvádza hospitalizácia na neurologickom oddelení (17.05.2022 - 22.05.2022) bez sfinkterových porúch, následne sa uvádza vyšetrenie (03.06.2022), podľa ktorého sú u žalobcu prítomné úniky stolice a napokon algeziologické vyšetrenie (06.07.2022), z ktorého vyplýva stolica bez ťažkostí - je tuhšia, to vyhovuje. V rámci slovného odôvodnenia je uvedené, že poruchy zvieráčov sú neprítomné, aktuálne algeziologické vyšetrenie taktiež popisuje stolicu bez ťažkostí. Vzhľadom aj na uvedený úzky časový úsek je možné dospieť k záveru, že posudok posudkového lekára nezodpovedá zásadám logiky a jeho záver je nepresvedčivý, nehodnoverný, naznačujúci neobjektívny prístup posudkového lekára k posudzovaniu zdravotného stavu žalobcu a uprednostňovanie tých skutočností z predložených lekárskeho správ, ktoré vo vzťahu k zdravotnému stavu žalobcu možno považovať za pozitívne alebo neutrálne, na úkor tých, ktoré svedčia o jeho závažnosti. Žalovaný svoje závery síce oprel o lekárskeho posudok, ktorý má byť podkladom pre vydanie rozhodnutia, avšak nemožno konštatovať, že by sa vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami uvádzanými žalobcom, respektíve s lekárskeho nálezmi, ktoré boli súčasťou administratívneho spisu. Zároveň je nutné dodať tú skutočnosť, že z predloženej lekárskeho správy žalobcu zo dňa 24.06.2022, hoci túto žalovaný nemal k dispozícii, vyplýva v rámci objektívneho nálezu okrem iného aj únik stolice - neurogénne podmienený pri denervácii n. pudendus.“; (v) vychádzajúc z uvedeného správny súd konštatoval, že preskúmané rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, pretože žalovaný v rozhodnutí iba reprodukuje závery posudku z 23. augusta 2022 bez toho, aby sa vysporiadal s odvolacími námietkami žalobcu; (vi) správny súd dospel k záveru, že posudok z 23. augusta 2022 je vo svojich záveroch vnútorne rozporný, a to v otázke vzťahujúcej sa k poruchám inkontinencie u žalobcu, nakoľko podľa prílohy č. 18 k zákonu č. 447/2008 Z. z. sa zdravotným postihnutím na účely parkovacieho preukazu rozumie aj ťažká porucha zvieráčov, inkontinencia moču alebo stolice, stómie; (vii) uzavrel, že preskúmané rozhodnutie bolo nedostatočne odôvodnené, nakoľko sú v ňom obsiahnuté len závery lekárskeho posudku, pričom žalovaný v rozhodnutí žiadnym spôsobom nereagoval na odvolacie námietky žalobcu a z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia nie je zrejmá správna úvaha žalovaného vo vzťahu ku konkrétnym odvolacím námietkam žalobcu.

6. O trovách rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

II. Kasačná sťažnosť a vyjadrenie k nej

7. Proti napadnutému rozsudku podal žalovaný kasačnú sťažnosť, pričom ako dôvod kasačnej sťažnosti označil ustanovenie § 440 ods. 1 písm. g) SSP (správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci).

8. Po tom, ako žalovaný zhrnul priebeh administratívneho konania, kasačnú sťažnosť v podstatnom odôvodnil tým, že (i) zdôraznil, že správny súd správne uzavrel, že lekárska správa M.. T. C. z 24. júna 2022 bola predložená ako ďalší dôkaz až k správnej žalobe, a teda po tom, ako prvostupňové rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť; (ii) uviedol, že nemožno rozporovať, že takáto lekárska správa nebola vyhodnotená, keďže o nej konajúce správne orgány nevedeli, lebo ju žalobca správnym orgánom nepredložil; (iii) žalovaný však namieta, že nesúhlasí s argumentáciou správneho súdu, že posudok z 23. augusta 2022 nezodpovedá zásadám logiky a jeho záver je nepresvedčivý, nehodnoverný, naznačujúci neobjektívny prístup posudkového lekára; (iv) v tejto súvislosti akcentoval, že zákonodarca zveril právomoc posudzovania zdravotného stavu na účely zákona č. 447/2008 Z. z. výlučne do rúk posudkových lekárov; (v) v súvislosti s posudkom z 23. augusta 2022 zdôraznil, že únik stolice, ktorý je spomenutý v náleze všeobecného lekára z 3. júna 2022 s odkazom na verifikáciu tohto zdravotného problému chirurgickou klinikou v Nitre zo dňa 5. októbra 2021, ktorá skutočnosť je však z časového hľadiska už neaktuálna; (vi) uviedol, že pre posúdenie zdravotného stavu vo vzťahu k úniku stolice neurogénneho pôvodu je prepúšťacia správa z hospitalizácie v dňoch 17. mája 2022 až 22. mája 2022 podstatná; záver tejto správy je jednoznačný - bez sfinkterových porúch; pričom ide o vyšetrenia, ktoré sú aktuálnejšie; (vii) vychádzajúc z uvedeného akcentoval, že v posudku z 23. augusta 2022 posudková lekárka vyhodnocuje neurologický nález M.. Y. zo dňa 7. júna 2022, v ktorom taktiež nie je popisovaný únik stolice; (viii) uviedol, že problematikou vyprázdňovania stolice sa špeciálne zaoberal aj M.. M., ktorý vo vyšetrení zo 6. júla 2022 konštatoval, že stolica je bez ťažkostí - je tuhšia, to vyhovuje; (ix) nad uvedený rámec poukázal aj na neurologické vyšetrenie vykonané M.. Y. dňa 25. októbra 2022 (napriek tomu, že toto bolo absolvované až po právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia), s tým, že toto odzrkadľuje skutkový stav veci a podporuje závery vyššie označených odborných lekárskeho nálezov v tom smere, že žalobca je bez sfinkterových porúch; (x) ďalej uviedol, že sa nestotožňuje so záverom správneho súdu, že rozhodnutie žalovaného je nedostatočne odôvodnené;

podľa názoru žalovaného je toto jednoznačné a zrozumiteľné, vyčerpávajúce a dostatočné; (xi) rovnako tak nesúhlasil so závermi správneho súdu, že posudok z 23. augusta 2022 pôsobí rozporuplne najmä v otázke vzťahujúcej sa k poruchám zvieracov u žalobcu; (xii) zdôraznil, že v predmetnom posudku sa posudková lekárka dôsledne zaoberala predloženými odbornými lekárskymi nálezmi, z ktorých vyplynulo, že žalobca nemá sfinkterové poruchy a tieto závery aj náležite v posudku popísala; (xiii) uviedol, že možný rozpor posudku s lekárskou správou, o ktorej správny orgán nemal vedomosť, nemôže byť vyhodnotený ako nezákonný postup správneho orgánu (poukázal pritom na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20S/97/2013 - 20 z 19. novembra 2013). Navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Kasačná sťažnosť bola žalobcovi doručená dňa 13. mája 2024. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

III. Právne posúdenie veci kasačným súdom

III.A Procesný postup najvyššieho správneho súdu

10. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti žalovaného a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ (žalovaný) včas [§ 443 ods. 2 písm. a) SSP] preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 10 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

11. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli najvyššieho správneho súdu a na internetovej stránke najvyššieho správneho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29. mája 2025 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

12. Po preskúmaní napadnutého rozsudku správneho súdu a kasačnej sťažnosti, ako aj podkladového materiálu, kasačný súd dospel k záverom, ktoré odôvodňuje v nasledovnom texte.

III.B Aplikované právne predpisy

13. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

14. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

15. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

16. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

17. Podľa § 199 ods. 1 písm. c) SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

18. Podľa § 10 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z. z., posudková činnosť na účely preukazu a parkovacieho preukazu je lekárska posudková činnosť.

19. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

20. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z., ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu alebo ktorá nie je zaznamenaná v elektronickej zdravotnej knižke, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku.

21. Podľa § 11 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z. z., na účely parkovacieho preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 18 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

22. Podľa § 17 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z. z., príslušný orgán vyhotoví fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím parkovací preukaz, ak z právoplatného rozhodnutia o parkovacom preukaze vyplýva, že má zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 18.

23. Podľa § 55 ods. 1 prvá veta zákona č. 447/2008 Z. z., konanie o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o preukaze a konanie o parkovacom preukaze sa začína na základe žiadosti fyzickej osoby alebo na základe žiadosti rodiča maloletého dieťaťa alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu.

24. Podľa § 55 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z., podkladom na rozhodnutie o preukaze je lekársky posudok podľa prílohy č. 2.

25. Podľa Prílohy č. 18 zákona č. 447/2008 Z. z., zdravotné postihnutie na účely parkovacieho preukazu (je): Neurologické ochorenia: stavy po náhlych cievnych mozgových príhodách, mozgových ochoreniach, pri neurodegeneratívnych a degeneratívnych ochoreniach spojené so stredne ťažkými alebo ťažkými parézami, plégiami, stredne ťažkým alebo ťažkým vertigom, ťažké záchvatovité ochorenia s mnohopočetnými hybnými komplikáciami typu rigidity, hypokinézy, tremoru, ataxie, mimovoľných pohybov alebo s poruchami vedomia. / Ťažké poruchy pohyblivosti pri vrodených alebo získaných ochoreniach - svalových, metabolických, miešnych, mozgových, reumatických, zápalových, endokrinných. / Ortopedické ochorenia: anatomické straty končatín - dolné od predkolenia vyššie, horné od predlaktia vyššie, funkčné straty - strata opornej funkcie dolnej končatiny, postihnutie panvy sprevádzané ťažkými parézami končatín alebo závažnou instabilitou panvového prstenca, postihnutie chrbtice sprevádzané ťažkými parézami končatín, ťažké deformity chrbtice spojené s poruchou exkurzií hrudníka, stuhnutie jednotlivých úsekov chrbtice s koreňovým dráždením. Ťažké postihnutie váhonosných kĺbov s obmedzením hybnosti, disproporčné poruchy rastu sprevádzané závažnými deformitami končatín a hrudníka, nízka telesná výška do 120 cm. / Obmedzenie pohyblivosti stredne ťažkého až ťažkého stupňa už pri ľahkom zaťažení pri interných ochoreniach, zlyhávanie funkcie pľúc, srdca, obličiek, pečene. / Geneticky podmienené ochorenia s polymorfným postihnutím. / Ťažká porucha zvieracov, inkontinencia moču alebo stolice, stómie. / Duševné postihnutie s ťažkou poruchou sociálnych interakcií, s často sa opakujúcimi závažnými poruchami správania, orientácie, pri stredne ťažkých alebo ťažkých psychiatrických postihnutiach, stredne ťažkých alebo ťažkých mentálnych postihnutiach vrátane pervazívnych vývinových porúch stredne ťažkého alebo ťažkého stupňa (napr. autizmus alebo Aspergerov syndróm). / Onkologické ochorenie počas akútnej onkologickej liečby a pri hematoonkologickom ochorení aj počas udržiavacej liečby. / Praktická slepota, úplná slepota. / Strata sluchu podľa Fowlera viac ako 80 % obojstranne.

III.C Vymedzenie predmetu právneho posúdenia

26. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok správneho súdu, ktorým súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP zrušil pre jeho nepreskúmateľnosť preskúmané rozhodnutie a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Závery odôvodňujúce takýto postup správneho súdu sú vyjadrené v bode 1 až 6 vyššie.

27. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, dôvodom zrušenia preskúmaného rozhodnutia bola správnym súdom identifikovaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného, ktorú tento v podstatnom vzhliadol v tom, že (i) lekárska správa M. T. C. z FRO ambulancie zo dňa 24. júna 2022 síce bola predložená žalobcom až ako príloha k správnej žalobe (a teda nebola súčasťou administratívneho spisu), je však pre náležité zistenie skutkového stavu veci podstatná, keďže závery v nej uvedené sú v rozpore s posudkom z 23. augusta 2022; (ii) preskúmané rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, pretože žalovaný v rozhodnutí iba reprodukuje závery posudku z 23. augusta 2022 bez toho, aby sa vysporiadal s odvolacími námietkami žalobcu a (iii) posudok z 23. augusta 2022, z ktorého preskúmané rozhodnutie vychádza, je vo svojich záveroch vnútorne rozporný, a to v otázke vzťahujúcej sa k poruchám inkontinencie u žalobcu.

28. Najvyšší správny súd po vyhodnotení námietok žalovaného uvedených v kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku správneho súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho, ako aj pripojeného administratívneho spisu dospel k záveru, že správne orgány postupovali správne, keď na podklade lekárskeho posudku vyhotoveného posudkovými lekármi na oboch stupňoch dospeli k záveru, že hoci sa žalobca považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, nemá však dokumentované

zdravotné postihnutie na účely parkovacieho preukazu, a preto nespĺňa legislatívne kritériá pre vyhotovenie parkovacieho preukazu.

29. Najvyšší správny súd konštatuje, že posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby na účely rozhodovania o nároku na parkovací preukaz je vecou výlučne odbornou - medicínskou, na ktoré súd nemá potrebné odborné znalosti. Lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu (§ 11 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z.), pričom posudkový lekár posúdi aj ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorú fyzická osoba v priebehu konania vo veciach parkovacieho preukazu predloží a ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu alebo ktorá nie je zaznamenaná v elektronickej zdravotnej knižke a následne túto zohľadní v lekárskom posudku. Výsledkom posudkovej činnosti je následne záver posudkového lekára o tom, či konkrétna fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 18 (ktoré je podmienkou pre priznanie nároku na parkovací preukaz).

30. Závery posudkového lekára sú zachytené v lekárskom posudku, v ktorom posudkový lekár objasňuje a odôvodňuje všetky skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Tento posudok je teda v konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je súd (vzhladom na absenciu odbornej - medicínskej erudovanosti) odkázaný, a preto je nutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť. Tieto kritériá však spĺňa len taký posudok, v ktorom sa posudkový lekár riadne vysporiada so všetkými rozhodnými a pre danú vec relevantnými skutočnosťami, prihliadne pritom k účastníkom konania udávaným ťažkostiam a svoje posudkové závery náležite odôvodní.

31. Optikou záverov vyjadrených v predchádzajúcom bode (ktoré závery zodpovedajú aj obdobnej a ustálenej judikatúre najvyššieho správneho súdu; pozri napr. rozsudok najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Ssk/73/2021 z 21. septembra 2022) potom najvyšší správny súd posudzoval aj lekársky posudok z 23. augusta 2022, ktorý predstavoval odborné východisko pre formulovanie záverov vyjadrených v druhostupňovom rozhodnutí. Za zmienku taktiež stojí skutočnosť, že žalovaný do odôvodnenia druhostupňového rozhodnutia premietol (v podstate citoval) relevantnú časť posudku z 23. augusta 2022.

32. Správny súd identifikoval prvok nepreskúmateľnosti druhostupňového rozhodnutia v troch rovinách bližšie opísaných v bode 27 vyššie. Najvyšší správny súd sa s vyššie uvedenými závermi a následným právnym posúdením veci správnym súdom nestotožnil, nakoľko je toto nesprávne a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. V prvom rade je nutné zdôrazniť, že otázka existencie zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 18 zákona č. 447/2008 Z. z. bola posudzovaná v priebehu celého administratívneho konania a predstavovala podstatu námietok žalobcu.

33. Posudkový lekár (M.. M. A.) v posudku z 23. augusta 2022 konštatoval, že žalobca je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, nie je však odkázaná na parkovací preukaz, nakoľko nemá také zdravotné postihnutia, ktoré sú uvedené v prílohe číslo 18 zákona č. 447/2008 Z. z. Ďalej uviedol, že žalobca je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, nie je však odkázaná na sprievodcu, lebo nie je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri zabezpečovaní pohybu, orientácie a komunikácie so spoločenským prostredím podľa § 14 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z. Svoje závery posudkový lekár odôvodnil nasledovne: „50 - ročný pacient v dispenzárnej starostlivosti odborných ambulancií v popredí je postihnutie osového aparátu, je liečený pre bolesti driekovej chrbtice, koreňovým syndrómom L5S1 obojstranne, s ťažkou poruchou statodynamiky, liečený ambulanciou chronickej bolesti. Na MR vyšetrení bez významného zúženia miešneho kanála, bez kompresie nervových štruktúr. Konzultovaný neurochirurg neindikuje chirurgické riešenie. V objektívnom náleze sú reflexy na dolných končatinách symetrické, s oslabením dorsu a anteflexie palcov vľavo. V máji 2022 rehabilitačným lekárom predpísaná chodúľka. V máji 2022 bol hospitalizovaný na neurológii pre doriešenie migrenózných bolestí hlavy, CT vyšetrenie mozgu bolo s normálnym nálezom. Po zvýšení dávky topiramátu sa migrenózný záchvat neopakoval. Poruchy zvieráčov neprítomné, aktuálne algeziologické vyšetrenie taktiež popisuje stolicu bez ťažkostí. Mobilita sťažená, chôdza s oporou, bez závažnejších porúch v oblasti orientácie a komunikácie. Vydanie parkovacieho preukazu nie je indikované, nakoľko fyzická osoba nemá také zdravotné postihnutia, ktoré sú uvedené v prílohe č. 18 zákona č. 447/2008 Z. z.. Netrpí parézami dolných končatín.“. Podkladom pre posudok z 23. augusta 2022 boli: (i) algeziologické vyšetrenie M.. M. zo 6. júla 2022 (v ktorého závere lekár okrem iného konštatoval, že stolica žalobcu je bez ťažkostí, je tuhšia, „to vyhovuje“); (ii) neurologické vyšetrenie M.. Y. zo 7. júna 2022; (iii) hospitalizácia - neurologické oddelenie od 17. mája 2022 do 22. mája 2022 (M.. O. okrem iného konštatuje „bez sfinkterových porúch“); (iii) chirurgické vyšetrenie V.. M.. C., O.. z 5. októbra 2021 a (iv) neurochirurgické vyšetrenie M.. P., 14. mája 2021.

34. Z opisu uvedeného v predchádzajúcom bode vyplýva, že posudkový lekár pre potreby vypracovania posudku z 23. augusta 2022 vychádzal aj zo záverov algeziologického vyšetrenia vykonaného M.. M.

dňa 6. júla 2022, z ktorých vyplýva, že stolica žalobcu bola bez ťažkostí a bola tuhšia a zároveň zo záverov vyplývajúcich z hospitalizácie žalobcu na neurologickom oddelení v období od 17. mája 2022 do 22. mája 2022, ktoré vylučovali prítomnosť sfinkterových porúch (rozumej samovoľného úniku stolice). Rovnako tak z vyššie uvedeného opisu vyplýva, že závery neurologického vyšetrenia M.. Y. zo 7. júna 2022 neindikujú únik stolice.

35. Jedným z dôvodov pre zrušenie preskúmaného rozhodnutia bol záver správneho súdu, že lekárska správa M.. T. C. z FRO ambulancie zo dňa 24. júna 2022 je pre náležité zistenie skutkového stavu vecí podstatná, keďže jej závery sú v rozpore s posudkom z 23. augusta 2022. Správny súd zrejme vychádzal z časti lekárskej správy, konkrétne textu, kde M.. C. v časti objektívny nález uvádza „... únik stolice - neurogénne nepodmienený pri denervácii n. pudendus, VAS Th chrbtice ...“. V tejto súvislosti najvyšší správny súd uvádza, že predmetná lekárska správa nebola správnym orgánom k dispozícii, nakoľko ju žalobca predložil až ako prílohu správnej žaloby. Bez ohľadu na túto skutočnosť však kasačný súd nezhliadol rozpor medzi vyššie citovanou vetou a závermi posudku z 23. augusta 2022. Citovaná veta lekárskej správy z 24. júna 2022 síce zmieňuje neurogénne podmienený únik stolice pri denervácii, ide však o text bezprostredne nasledujúci za skratkou „OA“, teda osobná anamnéza a zároveň ide o lekársku správu FRO ambulancie, teda fyziatricko - rehabilitačného oddelenia. Na druhej strane (i) neskoršie závery algeziologického vyšetrenia vykonaného 6. júla 2022; (ii) ani závery vyplývajúce z týždňovej hospitalizácie žalobcu na neurologickom oddelení približne jeden mesiac pred vydaním lekárskej správy FRO ambulancie a nakoniec (iii) ani závery neurologického vyšetrenia zo 7. júna 2022 (teda v ten istý mesiac, ako bola vystavená lekárska správa FRO ambulancie) problémy s únikom stolice neindikujú, naopak vylučujú prítomnosť sfinkterových porúch.

36. Vychádzajúc z vyššie uvedeného kasačný súd nezhliadol ani vnútornú rozpornosť posudku z 23. augusta 2022 (a teda ani preskúmaného rozhodnutia) ani jeho neodôvodnenosť a zároveň neindikoval skutočnosť, že by sa správny orgán (vychádzajúc z posudku z 23. augusta 2022) existenciou podmienky podľa § 11 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z. z. (teda prítomnosti zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 18 zákona č. 447/2008 Z. z.) nezaoberal, alebo sa ňou zaoberal nedostatočne. Závery posudkových lekárov totiž prítomnosť takéhoto zdravotného postihnutia (vychádzajúc z lekárskeho správ) vylúčili. Kasačný súd už len konštatuje, že existencia zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 18 zákona č. 447/2008 Z. z. (ktorý výpočet je taxatívny) je podmienkou priznania nároku na parkovací preukaz.

37. Vychádzajúc z vyššie uvedeného potom možno konštatovať zrejmu mylnosť záveru správneho súdu, keď tento konštatoval, že preskúmané rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a že posudok z 23. augusta 2022, z ktorého preskúmané rozhodnutie vychádza, je vo svojich záveroch vnútorne rozporný, a to v otázke vzťahujúcej sa k poruchám inkontinencie u žalobcu.

38. Najvyšší správny súd preto konštatuje, že posudkoví lekári v konaní predchádzajúcom vydaniu preskúmaného rozhodnutia na základe predložených lekárskeho správ vyhodnotili, že u žalobcu nie je daná existencia zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 18 zákona č. 447/2008 Z. z. Najvyšší správny súd ďalej zdôrazňuje, že nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, musí rovnako ako žalovaný vychádzať z lekárskeho posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žalobcu. Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky sú logické a presvedčivo objasňujú svoje závery. Najvyšší správny súd dospel k záveru, že posudkoví lekári sa v dostatočnom rozsahu vyrovnali so všetkými relevantnými skutočnosťami, z obsahu posudkov je zrejma ich úvaha, na základe ktorej dospeli k tam uvedeným záverom.

39. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší správny súd napadnutý rozsudok správneho súdu zrušil a vec vrátil správneho súdu na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude povinnosťou správneho súdu opätovne sa vecou dôsledne zaoberať, vyjadriť sa k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na prejednávajúcu vec, posúdiť zákonnosť rozhodnutia a postupu žalovaného v spojení s rozhodnutím a postupom prvostupňového správneho orgánu a vo veci opätovne rozhodnúť. Svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodní.

40. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne správny súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

41. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.